

Mythologia, Venise, 1567 - VII, 01 : De Hercule

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[82\] : De Hercule](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre VII

[Mythologia, Francfort, 1581 - VII, 01 : De Hercule](#) est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre VII

[Mythologie, Paris, 1627 - VII, 02 : De Hercule](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre VII

[Mythologie, Lyon, 1612 - VII, 01 : De Hercule](#) est une transformation de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Venise, 1567 - VII, 01 : De Hercule, 1567

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 08/08/2025 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/898>

Présentation du document

Publication Venise, Comin da Trino, 1567

Exemplaire Munich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) , Res/4
Ant. 50

Formatin-4

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination 202r°-212r°

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses [Hercule](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 25/11/2024

det, spiritum incidit ob frigefactum pulmonem, ventrem implet flatibus, crebrumque percussonem excitat circa tempora, hominesque facit amentes & stupidos, ut scripsit Cyrenaeus Apollod. quod aconitum ita vocatum fuit, ut ait Theophrastus in a. plant. quod in aconis hue cotibus fuit inuentum, quas cotes alii in Heraclea, alii in Tanagra, alii in Hermione nasci dixerunt. dictum est aconitum pardalianches preterea & myoctonum, quia pardales & mures enecet. fuerunt qui dixerint Cerberum ad Eurystheum ductum statim iussum fuisse ad inferos rursus deduci. Herculis nonnullos labores ita breuiter conscripsit Quintus Smyrnæus.

Ορμάταισι, οἱ Νέμειοι βραχίονες τοφοί λίσσαται.

Διέπεται, οἱ Δέρη πελοποννήσου θάλαται θύραι.

Τὰ τρίτα μέτ' οὐρανούσιν θάσαι κάπτεται.

Χρυσαύρας ἐλαφρόντα γαῖαν περιποτά τίταρται.

Αγαλαξίας θρύβας Τυρφαλίας οὐδείς αἴσθεται.

Ιατροί οραζούσιτε καὶ μετ' ζεῦσθρα φαντάσι.

Ιεράτερα, οὐδὲν στελλεται πεπτόντα θεατάρης.

Ιεράτερα, οὐδὲν εἰπεται θάλασσα ταύρων.

Διάστητοι οὐρανοί οὐδείς οὐρανούσινοι.

Τερψίτην διάστητος βασιλεὺσιν οὐρανούσινοι.

Εἰρηνηρικάτην αὐτούσινοι οὐρανούσινοι.

Διάστητοι οὐρανοί οὐδείς οὐρανούσινοι.

Τετραγωνίστητον, τετραλυγίστητον οὐδείς.

Μετανοχή στενάστητον θεατάρης οὐδείς.

10.

Quæ carmina ita fuerunt latine à quodam pronuntiata;

Prima Cleonei tolerata ærumna leonis.

Proxima Lerneam ferro & face concudit hydram.

Mox Erymantheum vis certia perculit aprum.

Acripedis quartæ fuit aurea cornua cerui.

Stymphalidas pepulit volucres discrimine quinto.

Threiciam sexto spoliauit Amazona baltheo.

Septima in Augiæ stabulis impensa laboris.

Octaua expulso numeratur adorea tauro.

In Diomedis victoria nona quadrigis.

Geryone extincto decimam dat Iberia palmam,

Vndeclimum mala Hesperidum distracta triumphum.

Cerberus extremi suprema est meta laboris.

20.

Ac quintus Smyrneus tertium decimum addidit laborem, hoc pacto;

Tertius hinc decimus labor est durissimus; una

Quinquaginta simul stupravit nocte puellas.

Cum dicant quida tot fuisse Herculis labores, infinitos prope fuisse alii credunt, ut tellatur Eurip. his carminib. in Hercule insano; 40

Ἐτὶς γέλαστι ἔστιν, κορυφαῖς ὄφαις

Ιωνοὶ φρεστοὶ τραγίσταις τείχεις

Ἐτὶς αὖτε συλλαττεῖ, ως Ἀλύρεις.

Ιωνὶς ταρπεῖσιν φρεστοὶ τείχεις

Ιωνὶς ταρπεῖσιν φρεστοὶ τείχεις.

Πρίνα μετέντενε, τὸ τραγιμάσσειν

Τραγίσταις, τὸ τραγιμάσσειν.

30.

ΕΙΣΙΓΡΑΦΗ

runc; vincamus; magisque gloriosum est seipsum vincere, & animi imperus
refrenare, quam vniuersum terrarum orbem sibi subiicere. Neque quisquam
vir bonus planè dici potest, nisi qui per sumnum innocentiam, virtusque
integritatem suos dies usque ad extreum transferat. Alii nihil aliud es-
se Herculem, quam solem crediderunt; qui propter imagines Zodiaci, duo-
decim labores absoluisse dicuntur; cuiusce rei illud argumentum faciunt, quia
Geryon filius Callirhoes & Chrysaoris fuit Pegasi filius ipsa est hyems. hu-
ius boues Sol ab Oceani extremis partibus in habitatae terras adigit, quia
tonitrua & fulgura & fulmina ex humoris exhalatione nascuntur, & ex Ocea-
no præsertim. Dicitus est enim Geryon ^{in libro 5. capitulo 10.} quod tremere signifi-
cat, quod proprium est hyemis. Cum vero Sol omnia accidens per signifi-
candum ad ortum exciter, ac pubescere faciat, idcirco Heben illi uxorem à Lu-
nione ab aeris temperamento scilicet datum fuisse dicunt. Atque ut sum-
matum colligam, illa quæ tradita sunt de Hercule, non solum ad solis na-
turam, sed etiam ad humanæ ritus institutionem tradita sunt; quippe cù
frustra alioquin laudes Herculis commemorarentur, cum illa monstra, quæ
dicuntur ab illo fuisse domita, neq; ita esse potuerint; neq; si fuissent, nobis
obessent; ut ait Lucretius lib. 5. in his;

Quid Nemeus enim nobis nunc magnus hiatus
Ille leonis obeslet, & horrens Arcadius sus? 20
Deniq; quid Cretæ taurus, Lernæq; pestis,
Hydra venenatis posset vallata colubris?
Quidus tripectora tergemini vis Geryonai?
Quid Diomedis equi spirantes naribus ignem,
Thrace, Bithyniasq; plaga, atq; Illyria propter,
Tancopre officerent nobis? vincisq; timende
Vnguis Arcadiæ volucres Stymphala colentes?
Aureaq; Hesperidum seruans fulgentia mala
Asper, acerba tuens immani corpore serpens
Arboris amplexus flirtem; quid deniq; obeslet,
Oceani propter littus, pelagiq; sonora,
Quo neq; noster adit quisquam, nec barbarus audet?

Quod si quis ea quæ dicta sunt a nobis hactenus diligentius considerauerit,
patebit profectò tum ad mores & ad vitam hominum recte instituendam;
tum etiam ad solem, illa quæ narrantur de Hercule spectare. Ac de Hercu-
le satis, nunc de Acheloo dicamus.

De Acheloo.

Cap. II.

Achelous Aetolic Rex fuisse dicitur, qui in Thoante fluo vocato, ut
ait Strabo lib. x. e Pindo monte orto, Aetolianque ab Acharnia diste-
minante, & in sinum defluente Maleaticum, mersus, fluo nomen de-
dit; qui fluvius ab ipso Rege polles fuit Achelous nuncupatus. Plutarchus
in libello de fluminibus Thestium & Thestio Martis & Pisidices filio voca-
tum fuisse fluuum scribit; qui Achelous postmodum ab Acheloo filio Ocea-
ni & Nymphæ Naidis ibi merso fuit vocatus. Hic fluvius in mare Schinadum
insularum influir, ut tellatur Herodot. in Euterpe; quarum dimidium pro-
pe continentem fecit. Achæus Oceani & Teiræ filium esse sensit, at Heca-
eus.

Mythologiarum

Quocunq; arbitrium ventorum derulit : atq;
Multa facis , quz pacatum fortasse pigebit.
Nil aliud Scyllam est rabidis vitare per vndas
Succinctam canibus , nil & vitare Caribdim .
Hic animi furor est Cyclops , qui mentis in antro
Delicit . hunc tu vince dolis , hunc stipite adute ,
Hunc ratione doma . sic virtus deniq; discet
Auz iura hospitii : quam sit crudelibus alius
Iupiter hospitibus vindex . nam sicca tyrannos
Pancos fara iubent Ditis succedere teatris .
Herculeus labor , & nodoso robore clausa ,
Nil sinit horrificum : vel qui Minoia Cretæ
Mostræ domat ; fertur à Diis & natus veterq; .
Si domites iram , vincisq; & carcere frènes ,
Inde voluptatum illecebræ , blandiq; fulurri
Circunstant : simul ista tibi vitare necesse est .
Ne te Sirenum cantus , neu pocula Circes ,
Inuerti faciant variarum in monstra ferarum .
Vita hominum infelix quod circumsepta tenetur
Hostibus innumeris ; occumberit turpiter haud eit
Ceij; opus , aut magnam referet victoria laudem .
Barbaricis quid enim deuictis proderit armis
Quo sol consurgit , vel Iberis conditur vndis ,
Imperio regere ; aternum si pectori bellum
Victorem infestet ; captiuum blanda voluptas
Si trahat hunc , nullam meruit victoria laudem .
Otia solus ager , tranquillæq; tempora vita ,
Vincere qui norit surgentia pectori monstra ;
Ex animo curas & propulsarit inane .
Forte magistratus transactio tempore ducis
Ocia priuatus ; priuarum munera possunt
Pieridum mulcere . domestica forte requirit
Res domini curam ; curam concede parumper .
Deniq; si cessat cui rerum publica cursus ,
Ille magistratus in se se exerceat ; & quo
Tempore præterito transegit , ponderet . acta
Omnia si rectè ; niveam Diis immolet agnam .
Hie valet intrepidus carum , sedesq; Deorum
Suspicer ; implacidis hic se committere ventis .
Fortune surias , & ineuitabile fulmen
Alma Louis temnit virtus sibi conscientia recti .
Verum , ut ad mala Hesperidum redeamus , quidam dixerunt à Nymphis Her-
culi fuisse donata , cum draconem enstodè cecidisset , quia draco pastor fue-
rit violentus planè homo , & immitis aduersus omnes . Huius oves mala di-
cta sunt aurea , cum essent oves aurei coloris . Cur post omnes victorias
post tot terræ , mariisque latiores , post superatos tot latrones , tot maleficos ,
tot violentos hospites , ipse Lyðarum Regina tam turpiter seruissile dici-
tur ? quia magis periculosem est ne voluptatibus , quam difficultatibus ple-
tunq;

difficultatem, qui cum Herculis sapientissimi hominis consilio rem preclarè transfigisset, tres oves Herculi largitus est: quod munus, ut ferebant ea tē
pora, non parum erat honorificum. cum vero ~~ā~~ & oves sint, & mala fru-
ctus apud Gr̄ecos, locus datus est fabulæ. atque ad harum fabularum cogni-
tionem non parum pertinere illam epistolam putauimus, quam superiori-
bus diebus ad virum clarissimum & singulari cum ingenio, tum etiam pro-
bitate Senatorem Venetū Matthæum Bembum misimus. quam hoc in loco
asscribere non pigebit, propter argumenti suavitatem, ita vero se habet;

Quod redit ad Mulas à tanto pondere terum

Quantum res patria imposuit tibi publica lētor:

10

Maxime vir gentis Venetū Matthæus. feroces

Nara labor assiduus fertur & domitare leones.

Hinc iubet alternè luci succedere noctes

Natura alma parens seruandis prouida rebus.

Hinc et Atlanteos humeros recreasse labantes

Dicitur Alcides, tenuit cum pondera mundi.

Fabula sustinuit quod Atlas flammantia celi

Altra: magistratus, et publica pondera gessit.

Crede mihi multò eit constis felicior vnuus

Qui faciles sine lite dies, sine murmure vulgi

20

P̄t̄ḡterit, hau d iussus varias audire querelas.

Siquis in humanis rebus felicius optat,

Ruſicus exp̄pet dum totus defluat amnis.

Vel nihil eit homini felix, vel sola quies eit;

Quz nulli sincera tamen conceditur: ac te

Vel tua ſollicitant, vel amici incommoda ſemper.

Vt ſi alibi excrez: vellantur vomere ſylue,

Confurgunt alibi. Sunt quos non vila fatigat

Ambitio, ſed vexat amor furiosus habendi.

Nec quidquam ſe oculis auro iucundius offert:

In quo congeſto mox credunt eſſe quietem.

Falluntur miseri: mens eit quz ſola quietos,

Sola facit claros, argenti ſplendor, & auri,

Prædia, nobilitas, animo depellere curas

Non poſſunt; populi aut fasces, aut purpura Regum.

Nec tamen vna poſt animum feciſſe ſerenum

Contemperit auri mens, ambitione remota.

Hec vbi vitaria; diſcrimina plurima vītē

Occurrent, animumq̄ trahent hue ſemper, & illuc.

Si quem fugit amor ouammi, ſi fugit honorum.

Blanditur ſomnus, vinum, Venerisque cupidio.

Aut vitam infestat furor implacabilis ira.

Turpe quidem vinci his animorum motibus, ira

Principis obita: ſub eat te cedere nolie

Fluctibus iratum: facilis medicina reperta eit.

Sin quacunque rapit grauis impetus, hac patiare

Deicta ratione trahi, velut orbā magistro

Acquora percurris pelagi ſpumantia puppis,

30

40

Quocunq;

Mythologiae

- tiamur, si possimus; & iniquè oppressos subleuemus. Sed quoniam omnibus in negotiis pernecessaria est temperatia, quia ex uno quoquis scelere multa turpia oriri solent, dictus est Hercules hydræ capta omnia uno tempore extinxisse. Idem suæ peregrinationis terminos columnas in Iberia in extremis Gadium otis flatuit, quia nullus locus virtuti sit inuius, cum virtutis gloriam vel ad extremos homines habitanter terræ perueniat. Hic idem post tot superata pericula, post tot latrones de medio sublatos, post purgatum horrendis monstribus orbem terrarum, Omphalix amore captus multa turpia, & primis rebus gestis indigna commisit, cur hæc literarum monumentis traditæ sunt? aut cur ad posteros transmissa? ut nos commone facerent antiquis sapientes viro bono semper esse vigilandum; quia si parumper oculos à virtute deflexerit atque conniveret, ab appetencia tanquam a rapidissimo fluvio, ad libidinem, & ad illegitimas voluptates desertur. Iuapteq; natura prolabitur. Hic propter muliebres amores posita in crudelissimum mortis genus incidit, quoniam voluptatum finis est omnium dolor & miseria. ob præclaras virtutes primum ut Heros, deinde ut Deus post mortem ab hominibus cultus fuit; quod omnis virtus inuidiam in se concitat: qui enim virtutem superare aliorum se non posse sperant, tum demum se felices arbitrantur, si illam aliquantulum saltem dicendo obscurarint. at ubi cessat eius autor virtutis, tunc etiam inuidia cessat inter mortales, majorque gloria virorum bonorum post mortem enitescit. cum igitur vel appetentia rerum suarum & illegitimarum, vel inuidia mortalium res gestas cuiusq; opprimere & obscurare possint, merito dictum est id ab Euripide in Andromache,
- οὐδὲν οὐδετέρον τίτανος ἔλαστη πρέπει,
 ωραὶ δὲ θεοῖς τὰς τελευταίας οἴεσθαι,
 λαρυγγὸς αὐτοῖς οὐκέτε τοῦ.
 Nullum beatum dixeris mortalium,
 supremus ante quam dies illuxerit:
 Et noueris quo pacto adiuit inferos.
- 30 Fuerunt tamen nonnulli qui res ab Hercule gestas ad historiam retorserint. sicut illud est de Augia. Dicitur Augias Solis fuisse filius, centumq; habuisse armentum, & tot greges, ut maxima pars agri simo obducta otiosa & inculta iaceret. Hercules igitur vel aliqua parte agri, vel alia quavis mercede sibi promissa Alpheum fluum in ea loca diuertit, omnemque simi copiam deleuit. Deinde cum regio ad fertilitatem redisset, Naonia Augiæ purgasse dictus est. Augias mercedem illi negavit, quia videretur nullum propè laborem sustinuisse illis stabulis purgandis: nam insuli plerique non animi, sed corporis viribus, & laboribus premia proponunt. Eodem pacto Geryonem tricorporem dixerunt, quia tres essent fratres unanimes & contentientes in omnibus: vel, ut putarunt alii, quia tribus insulis Hispaniæ adiacentibus imperaret, Ebusq; scilicet, & minori, maioriq; Balearicæ. Hiccum natalibus, terre tribusque copias plurimum posset, dicitur habuisse canem bicapitem. Antzum Libycum ob peritiam loci vincere in regione non potuit, at extra patrem facili superauit. fuerunt item qui hydram multarum capitum fratres multos concordes crediderint, quorum uno extincto multi videbatur insurgere propter apparatus bellicos semper recentes & validiores. quod accinet ad mala Helperidum, & ad Atlantis laborem, dicunt Atlantem magistratum gerentem in quandam terum maximarum aliquando incidiisse difficultatem.

lem dixerint, sicut illud oraculi responsum significauit;

Gloria semper erit mortales inter, Alcide tibi honoris.

& illud;

Te vocat Heraclum clarus cognomine Phœbus

Quod tua perpetuum mox gloria viuet in eorum.

Alii dicitur deinde a virtute scilicet hoc nomen deductum crediderunt, cum Hercules fortitudo sit, & prudentia, & ratio quæ est in nobis, & constantia, quæ quoniam sine diuina bonitate, optimoque animi affectu, nemini continentur, idcirco Iouis filius Hercules dictus est. & Aleuementum sue constantia, omnis enim probitas & patientia indiget in rebus aduersis aut in voluptatis superandas, & diuina bonitate tanquam duce, qua gubernetur, cum nulla vis humana tatis sic per se potens. Illa vero quæ de ortu Herculis & Eurythhei traduntur, ad vim aliorum spectare ego credidem, quod esset felicissimorum planetarum in loco fortunato coniunctio, quæ imperium portenderet, cum nasceretur Eurythmus; ac cum Hercules, gloriosa quidem, sed intemperante altero planeta, labore & periculorum plena. cum vero vis illa syderum clam agat in nobis, nosq; imbuat pro vi & natura primi aeris, quem nascentes haurimus, datus est locus fabule quod Iupiter iurauit, ut qui primus nasceretur alteri imperaret, & quod Iuno cum retardasset Herculem, eiusque orrum in decimum mensem protogasiet, fecit ut hic patere cogeretur, semperque adversariam Iunonem habuerit. Nam si quis natus fuerit sub felici syderum horoscopo, ita affecti aeris primum vim hauriens, ad ea propensus est, ad quæ vis illa syderum impellit: quod si maligna vis illa sit, & stellarum coniunctio, moderatione consiliorum in melius verti potest. Primus igitur omnium periculorum fuit Herculi propulsum, geminorum anguum, cù adhuc esset parvus. quid per hos angues intelligamus? emulationem virtutis alienæ, quoniā subfrigida propè omnis est virtus, quæ ad alium imitacionem non contendat. Omnium laborum igitur merito fuit initium Herculi ab angibus, quoniam cum puer adhuc esset gloria & rebus gestis præceptorum Heroum ad illos virtute sua vel imitandos vel etiā superandos inflammabatur. quippe cum omnis virtutis, omnisque nobilitatis initium sit in teneris animis apparenz emulationis ad virtutem vestigium. ubi quis igitur ira fuerit ad virtutem incitator, primum omnium mortuum superbia & ira & arroganciæ & furore animi placandus est, qui leo est Nemexus, & in sylva inscitix nostri animi pascitur, omnesq; virtutes populatur. Neque tamen possit placatos hos animorum motus, tranquillitatē peti vniuersam vitam consequimur, cum multa voluptatum infidix aduersus nos insurgant: idcirco possit placatum leonem Thespīi filie oblate sunt Herculi, quas vix nocte omnes construpraret. Quid Minyas, aut Lycum, aut Centauros, aut apes domitos, aut equos Diomedis, in hospites stridentes esse credamus, nisi crudelitatem, & omnes illegitimos animorum motus repressos? Quid latrones, quos ubique suffulit, nisi auaritiam & rapinam & latrocinia vero bono maxime aduersari? Quid Theseus est, aut Prometheus, aut alii complures à præsentibus malis liberati, nisi viri boni liberalitatem & beneficentiam in omnes inique oppresos conuenire? nam duæ sunt iustitiae partes; una ne nos iniuriam inferamus, altera ne inferri ab aliis pa-

G g = tiamur,

Mythologiae

Erat autem vetitum feminis iure sacrificiorum ne vel per Herculem iurarent, vel templū ingredierentur, vel sacrificiū interessent: quia sicuti Hercules cum boues Geryonis per Italiam duceret, respondit mulier se aquam dare non posse, quia feminarum celebraretur dies, neque ex eo apparatu fas esset viris gallare, qui sacrorum ritus seruabatur in Italia. erat autem illa sacrificiorum consuetudo, ut inter sacrificandum Deorum laudes, & res ab his Diis humano generi utiliter inuenientur, vel præclare gestæ cantarentur; cuiusmodi est id apud Virg. lib. 8. Aeneid.

10

Tum Salii ad canticū incensa altaria circum
Populeis adsumt enīcti tempora ramis.
Hic iuuenum chorus, ille senum, qui carmine laudes
Herculeas, & facta seront. ut prima noueret
Monstra manu, geminosq; premens elicerit angues.
Ut bello egregias idem diliecerit vibes.
Troiamque Oechalamque: ut duros mille labores
Rege sub Eurylabeo facis Iunonis iniqua
Pertulerit, tu nubigenas in uite bimembres
Hyleumque Pholomque manu, tu Cresia mactas
Prodigia, & vultum Nemez sub rupe leonem.
Te Hygii tremuere lacus, te ianitor orci
Offa super recubans antro lemela cruento.
Nec te vilx facies, non terruit ipse Typhæus
Arduus, arma tenens: non te rationis egentem
Lernus turba capitum circumlletit anguis.
Salue vera Iouis proles, decus addite Dñis.
Et nos, & tua dexter adi pede sacra secundo.

20

Mirabile est autem illud, quod scribitur à Coro, Tacit. hoc pacto lib. 32. interea Gortaces apud montem, cui nomen Sambulos, vota Diis loci suscipiebat, præcipua religione Herculis: qui tempore statuto per quietem monet sacerdotes ut iuxta templum equos venatus paratos filiant. Equi vbi pharetras sagittis plenas accepere, per saltus vagi nocte demum vacuis pharetris multo cum anhelitu redeunt. rursus Deus quas sylvas pererrauerint nocturno visu demonstrat, reperiuntusque fuisse passim fera. Hæc fera sunt, aut non multo plura his, quæ ab antiquis scriptoribus de Hercule commemorantur: quæ quoniam sunt in ore omnium, breuiter recensere volui, neque in rem in mentibus omnium confirmastam, superuacanea adducere testimonia. Nunc quid per hæc significetur, breuiter inquiramus. Hercules, quem gloriolum ob Iunonis odium possumus interpretati, Iouis & Alcumæna dicitur fuisse filius; qui sancti nihil aliud est, quam probitas, & fortitudo,

30

& virium præstantia tum animi tum etiam corporis, que vniuersa vita ex animo depellit, & profligat. Patet hoc autem ex ipsorum nominum interpretatione. dictus fuit primum Alcides quia ^{al-} vim significat; idemque filius Alcumenz, quippe cum ^{etiam} etiam strenuitatem significet. Hercules igitur hæc animi fortitudo, strenuitas & Iouis diuina tripliæ bonitatis filius, sibi gloriam immortalem apud vniuersos homines computauit, quod cum fecisset Iunonis stimulo, merito & à Iuno & à gloria nomine obtinuit. Est enim ^{etiam} Iuno, at ^{etiam} gloria, alii nullam Iunonis mentionem fecerunt in hoc nomine explicando, cum gloriam fuisse vniuersis mortalibus Hercu-

lcm

Non hic in Phrygia sub queru membra leuatus,
Atque Deus factus, fit edax minus, alius ut illi
Est eadem, raurum que quondam Thiodamantis
Edit, plenitatem cum lati scinderet agri.

Cum vero meatus Thiodamas amissio tauro recessisset, multaque fuisse Herculi ob illam iniuriam imprecatus, mansit postea ritus apud Lindios ut bos arator cum multis dirarum imprecationibus Herculi cognomine Butheus macaretur, neque mirum est Herculem id in Thiodamantem commisisse, 10 cum in multis tuerit iniurias, & ob negaram sibi Iolen deuallari Oechaliam, Hylamque catamitum tam celebrem habuerit, ut nemini Hylae nomine sit ignorum; cumque ebrius fieri nonnunquam consueverit, ut testatur Damages his carminibus:

*Ωντος ει παραπλησιας, ι περι αιδηπαντα διδασκαλια
μελεπαντα, απετρησιαντα διοπταν,
απεργησιαντα, μελεπαντα την ειλασια.*

*N νοιος οντωντος αυτητην θρησια.
Οmnia qui domuit, qui bis certamina senz
Vicit; qui ob vites clarus in orbe sonat;
Ebrius en titubans dubius vestigia ponit.*

20

Perfusus dulci est ille caput Bromio.

Habuit Hercules multa cognomina, sicut Dii ceteri; nam cum magna culi cum copia esset apud Teutros, iisque pro voto cessassent, quod creditum fuit Herculis beneficio occidisse, Conopius Hercules dictus est, ut ait Str.lib.13. conopem enim culicem vocarunt. Alexicacus, quia mala depellant. Ceramyntes, quis Parcas insectatus sit. & Callinicus præterea, Boraicus, Rimoacus, Hippodorus, & aliis his similibus nominibus vocatus fuit. fama est quod Herculi antiquitus non tanquam Deo sacra siebant, sed tanquam Herói parentabane: quod cum Phœtius in Sicyoniam profectus animaduertit 30 set, graditerque ferret pro eximia eius virtutibus diuinos honores illi non censeri, instituit ut agni iugulati pernas ad aram vrenter, & partem unam carnium, sicuti victimarum ceterarum solebant, ederent; alteram Herculi tanquam Herói parentando offerrent. omnino vero agnus utilis erat victima Herculis sacrificiis, cum lupos is& stabulis depellere putaretur, ut testatur Antipater his carminibus;

*Βοσκεις ογκαις οι αρχαιοις, ι οι παλαιοις
χαρπα, ηντι διπλης αρχαιοις πελατη.
Δ' αλινεις οπαδοις, ι οι διαν οι αρχαιοις οπα
Αινει, ηντι μετρια οι διαν σελαθηται.
Καλλει αινεις ηπη, γιδει τη, καινη, η ει φαλαχη.
Οι αλινει, ηντι λανη, ηντι ζει η οι αλινει;
Mercurius facilis παλλορει, μυνει λατις
Letatur: mox & dulcia mella capit.
Sed non Alcides, aties vel poscitor agnus.
Omnino pinguis victimæ grata Deo est.
Iure: lupos arcet, Sed quid magis vtile si gœz
Custodis cecidit exde, vel vngue lupi?*

40

G g Erat

Mythologiae

whos ider, etas qdys, etas spes.

qdys pte, etas spes, etas Dacius: ex.

Dextra feram Nemez petiit mea: perdidit hydram,

Et taurum: malas inde cecidit apri.

Baltheus est captus, sunt aurea mala relata;

Geryonisq; boues, & Diomedis equi.

Augias me non fugit, non certa, volucres.

Cerberus eductus. nunc sed Olympus habet.

- 10 Hercules vnum ex duodecim Diis Græcis fuisse testatur Herodotus in Euterpe; ipsa hinc deus Tisbe, tis Aethra dicitur, et a. e. e. deus ex Diis. De Hercule audiui, quod unus esset ex duodecim Diis, qui etiam Dionysium & Panam & Herculem omnium Deorum maxime recentes a Græcis fuisse existimat scribit. Alii hunc vnum ex Idaeis Dactylis fuisse censuerunt, alii primi Iouis, alii tertii filium: quod ideo accidit, quia plures Hercules fuerunt, ut testatur Cicero libro tertio de natura Deorum hoc pacto; Quanquam, quem potissimum herculem colamus, scire sane velim: plures enim tradunt nobis ii, qui interiores scrutantur, & reconditas literas: antiquissimum Iouem natum, sed antiquissimo item Iouem: nam Ioues quoque plures in priscis oracorum literis invenimus. Ex eo igitur & Lisyto est is Hercules, quem certauisse cum Apolline de tripode accepimus. Alter traditur Nilo natus Aegyptius, quem aiunt Phrygias literas conscripsisse. Tertius est ex Idaeis indigenis, cui inferias offerunt. Quartus Iouis & Asteræ Latona sororis, quem Tyrii maxime colunt, cuius Carthaginem filiam ferunt. Quintus in India, qui Belus dicitur. Sextus hic ex Alcumena, quem Jupiter genuit, sed tertius Jupiter. Cum tot fuerint Hercules, omnium reliquorum res gestae vni Alcumentis filio tribuantur. Hunc eundem inquit de tripode cum Apolline decertassem, cui cum Delphos venisset, ut ob mortem Iphiti expiatetur, Xenocles Dei interpres responsum dare noluit, quod esset eodem pollutus. Tunc igitur Hercules sublatum est templo tripodem asportauit, quem cum repeceret Apollo grauis pugna fuisse commissa, nisi Latona & Diana Apollinem, Mineruam Herculis iram placasset, ut ait Paus. in Phocicis. Fuerunt qui dicant Hercules ad triginta fuisse. Dicuntur complures fuisse filii, quos ex variis mulieribus Hercules suscepit; quos omnes hic recensere foret superuacaneum, cum multis connumeraret Apollodorus Atheniensis lib. secundo Bibliotheca. Postea vero quam inter Deos fuit recepius illi conciliata est tuno, atque Heben filiam in matrimonium dedit, quorum nuptias Plato præstantissimus poeta commemorauit. Memoriz proditum est ab Ibyco calida lauaca inuentum fuisse Herculis, quibus ille durerno labore defessus plurimum veteretur, quæ sibi a Vulcano fuerint indicata. At alii, inter quos Pisander, ea Mineruæ munus Herculi data dixerunt. Primus omnium mortalium ciuitates dicitur Hercules facere inuenisse, & inuenientis additis populis adauxit, certaminaque instituit, cum ceteros mortales vi corporis antecelleret, ut ait Ser. lib. 8. Hunc aiunt præterea voracissimum fuisse, quippe cum per Dryopiam iter faciens taurum Thiodamantis arantis a iugo solutum iugularit, & totum eodem die degluriceret apud Oriopas; cum id etiam prius fecisset apud Litidum vibem. Eius ingluviem & voracitatem ita expressit Callimachus in hymno in Dianam;

qdys pte, etas spes, etas Dacius

Haeres

Diceris infelix scuticæ tremefactus habenis
Ante pedes dominæ pertimasse minas.

Dam seruiret igitur Omphale Cercopas Ephesi populos bello profigi-
uir, qui aduenientes hospites suas vineas tanquam seruos fodere cogebant.
Alii causam huiusmodi reddunt, cur Hercules Omphale seruierit. Dicunt ab
Hercule Eurytum ad accipiendam Alcestem, quam Hercules vita rellitur-
at, profectū, nō fuisse acceptū hospitio, at extra Tirynthi muros fuisse pic-
etum; cum Hercules furore esset captus: quare vix deum Hercules à Dei-
phobo lustratus in grauem morbum incidit. Cū ab eo liberari cuperet Her-
cules adiit oraculum, quod sibi responsum dedit tunc liberatum iri, si vendi-
tus per triennium seruiret, ac mercedem seruitutis præberet Euryto: quare
Omphale Lydiæ Reginæ Tmolii uxori emptus seruuisse dicitur. Fuerunt q
dixerint eum prius seruuisse, deinde absolute seruitutis tempore ad Troiam
militasse. Habuit etiam Deianiram, quam cum Acheloo colluctatus acce-
pit, Oenei Aetoliæ Regis filiam, qua fuerat Acheloo desponsata. Cum ve-
ro Aetoliæ flauium esset Hercules cum Deianira transiit, qui tum forte
ob assiduos imbræ maxime excreuerat; Nessus Centaurus vltro operam suā
obtulit traiiciendæ Deianiræ, quā cum Nesso credidisset ipse Hercules flu-
uium primus intrepidè traiecit. Sed cum adhuc in prima ripa Nessus Deia-
niram vitiate conaretur, ab Hercule sagittis hydræ veneno infectis transfi-
gitur: qui ut vel mortuus hostem vlcisceretur, suam vestem sanguine ac ve-
neno illo perfusam, sanguinemque in vasculum collectum ex vulnere Deia-
niræ tradidit; cum diceret illis vim inesse amatoriam, quia illa ueste si in-
datus maritus fuisset, optimum foret remedium aduersus amores pellicum.
Eam uestem ita acceptam in opportuna tēpora Deianira reservauit. Dein-
de cum Hercules Oechalia subacta, raptaq; Iole ad Cenxum Eubœæ promô-
torium appulisset, aram Ioui immollaturos erexit ob partam victoriam; mi-
sitque Licham seruum, qui Herculē vicisse, & iam appropinquare nuntiaret
Deianiræ. Cum vero Deianira suspectos amores Ioles haberet, uestem à
Nesso captam, tanquam antidotum aduersus Ioles pellicis amores ad her-
culem misit. Deinde cum pruritus immensus, & ardor, & pustulæ per totum
corpus exortentur. Licham in fluvium Thermopylis propinquum è petra
præcipitauit; ipse tanquam igne sacro & furore denique correptus, cum tā-
tos cruciatus perferte non posset, se in pyram in monte Oeta cōiecit. Aliunt
Herculem conancem uestem discissam auellere, fructa caenis simul auul-
fisse. Id cum cognouisset Deianira sua ipsius manu suspendio vitam finiuit.
Apollodorus à Peante succensam fuisse scribit pyram, quam Hercules mo-
riturus consenderat, quare sagittas dono accepit: communior est tamen
opinio quod Philoctetes earum fuerit hæres. Alii dicunt Deianiræ non su-
pendio, sed herculis clava se interfecisse, relicta filia Macaria, quam ex ipso
hercule suscepserat. Scriptum reliquit Lucianus in Hermotimo vñum fuisse
quidquid mortale fuit Herculi, & humanam labem, ut ita dicam, in ea pyra
concrematam; quod erat diuinum in cœlum ascendisse, ut præclarè testatur
Byzantius Philippus his carminibus;

Ελαττωνιδας δειπνοντες, ολυμπον δέρε,
αστρα πορπη, κατηρητικη τοιοτη.
ζευς θεος, αγαθη θεοδοσιον.
χρυση πολεωναται, εργασια Ιλαριον.

10

20

30

40

Mythologiae

etiam procul ab omnius obnoxia; quod dicitur, non solum
 tunc nuphantes, sed etiam maturi, vnde
 et per quinque annos reguntur. Namque natus
 aetatis annos, aut super annos, auctor
 et hoc ex quo regnare possunt non quatuor
 Iuniorum aetatem, sed etiam in partem.
Angues feroes fasciis paruo mihi
Circumvoluto immisit, ubi lac sugerem,
Conix Louis, perirem ut horum mortibus.

IO

Adultus ut fui, mihi quid est opus.
Multos labores, quos tuli, profarier?
Aut quos leones vicerim, tricorpores
Typhonas, aut gigantes, aut queis quatuor
Sunt crura Centaurum genus? nam bicipitem
Re pullulantem hydram, canemq; perculti.
Multis peractis hinc ego laboribus
Ad inferos iui obsitos caligine.
Canemq; traxi ianitorem cartari
In lucem, ut iussit severus Eurusheus.

- 20** Ajunte preterea Saurum viatoribus & accolis infestum fuisse ab Hercule eorum, ut ait Paus. in prioribus Eliacis: hic non solum latronibus & maleficiis hominibus fuit infestus, sed etiam cum ad mortuam Alcestim venisset, Morte deterrita, illam marito viuam restituit, ut scripsit Euripid. in Alcesti tragedia. Fuerunt qui putarint Herculem, non ut mitteret Atlantem ad aera mala capienda celum sustinuisse; sed laboris hominis misertum, dum ille aliquantulum recrearetur. Habuit Hercules multorum laborum socium Telamonem & Iolaum, qui etiam dicitur fuisse eius auriga, ut ait Paus. Hercules uxores multe memorantur: siquidem Meliten Aegaei filium duxit, ex qua Hyllum suscepit. ob Iolem sibi promissam, ut ait Menecrates, viuensam Oechaliā Euryto in Eubream fugiente debellavit; quia illi filiam Iolen denegasset. Fama est Herculi nuphante etiam Augen, quam Alitus pater cum filio Telepho in urna quadam positam in mare demersit, quæ postea Palladis prouidentia seruata cum urna ad hostia Caici evasit, & a Teuthrāte fuit excepta. Sed hanc deinde Hylllo filio Hercules concessit. Fuit deinde Hercules Omphalē Lydorum Regis filix amore captus, quare multa yayo forti indecori facere coactus est: nam qui Busiridem in Aegypto, qui Antzum fortissimum Athletam in sauritanis, in Hispania Geryonem, in Thracia Diomedem superauerat; qui leones vicerat, qui serpentes vel infars suffocauerat, qui latrones, qui homicidas, qui maleficos omnes vbique sanguini forritudine sustulerat; quem neque tenebris inferorum, neque multiplicita hydrocapita, neque celerrimum ac latifserum cerberi venenum deterruerat, neque vila vis periculorum vel tantillum commouerat, idem inermi Omphale leonis pelle cōcessa inter pedissequas Omphalē scemino habitu indutus sedentariam artem exercuit, ut testatur Ovid. in Deianira;

Non pudet Alcide vietricem mille laborum,
 Rasibus calathis impossuisse manum?
 Crassisq; robusto deducis pollice fila.
 Aequaque formosa pensa rependis herze.

Diceris

De Hercules.

Cap. I.

Nequealiud sanè quidquam Herculem omnium monstrorum, latronum, maleficorumq; hominum domitorem & euersem præter gloriam virtutis illustravit: qui tantum nominis & gloria apud omnes homines consecutus est, quantum nulla etas vñquam delere possit: cuius in honorem tempia, alesia, ceremonie, sacerdotes fuerunt instituti, quod illi neq; nobilitas generis, neque sola vis corporis, neque amplissimum imperium, sine sapientia, animique magnitudine concedere poterat, sicut Hercules Iouis & Alcumenæ filius, ut cellulatur *Orpheus in Argonautis carminibus;*

Praeterea nō sit illa spūxerit Ænēas,

Si tamen Ælcamenē fuit spūxerit p̄fūrīa

Non tamen Ælcamenē mis̄ Ælcamenē spūxerit cū Ælcamenē

Ælcamenē, Ælcamenē ìstā dñm̄ Ælcamenē spūxerit.

Hic prius Herculeum robur mihi cernitur; olim

Hunc Alcmena Ioui pepetit coniuncta supermo.

Com latuit Phœbus longas tres ordine noctes

Continuas; carnitq; die sol, lumine soles.

Aiune enim Alcmenam Thebani Amphitryonis fuisse vxorem, qui cum aduersus Teleboas Aetolie populos militaret, & exercitum duceret; quia ita nubenti Alcmena promiserat, quod fratri eius cædem scisceretur, huins captus amore Jupiter sumpta Amphitryonis forma, ut ait Plautus in Amphitryone, domum ante diem ingressas, illa potitus est, atque cum ex Amphitryone pregnans esset Alcmena, tamen, ut ex se etiam conciperet, dicitur. Jupiter tres noctes in vnum coniunxisse, quod spatium totum in exprimendo Hercule absumpit. non enim sat erat spatiū nox vna tante plantanda arbori. Deinde cum negligentius exceptus fuissest reuersus Amphitryo, causam percunctatus est ab Alcmena, audiuit priore nocte sui similem domum adiisse: tu intellexis à Tiresia Iouem cum Alcmena concubuisse, ut testatur Athenensis Apollod. 1. natus est igitur Thebis Hercules Ioue patre matre Alcmena, ut testatur Hom. in hymno in Herc. hoc pacto;

Spūxerit Ælcamenē Ælcamenē, ut ait spūxerit

Tiresias; in zugubis Ælcamenē Ælcamenē Ælcamenē spūxerit.

Ælcamenē, spūxerit Ælcamenē spūxerit.

Alciden canimus natum Iouis, edidit illum

Præstantem virtute viris mortalibus: arcte

Magno Alcmena Ioui coniuncta in amore supermo.

Dixerunt tamen Herculem filium etiam Amphitryonis, ut ait Ennius, In Hercule insano;

tu ait, Atq; cū Ælcamenē Ælcamenē Ælcamenē spūxerit

Apollod. Ælcamenē, ut Ælcamenē Ælcamenē spūxerit

Ælcamenē Ælcamenē, ut Ælcamenē Ælcamenē spūxerit.

Cui non Iouis rualis est mortalium

Auditus Amphitryo, fatus de Persei

Alceo, & almi qui fuit pater Herculis?

Habuit Hercules fratrem natum eodem partu Iphiclem vna nocte iuniorē, sororem vero Laonomen, quam Polyphemo nupissile memorix proditū fuit. Scriptum reliquit Paul. in Boëoticis Iunonem odio pellicis Alcumenæ com-

Eee a motam,

10

30

30

40

Mythologiaz

leonis, interemit: quos latrones fuisse in rebus Cyzicis scripsit Polygnus. Idem occidit Eurytum & Ctearum Neptuni & Moliones filios, deinde duodecim Diis aras erexit. Ioui, Nept. Iunoni, Paliadi, Merc. Apoll. Gratii, Baccho, Diana, Alpheo, Sat. Rhex. Alii tamen senserunt tunc caesum tantum fuisse ab Hercule Gigates, cum bellum aduersus Iouem suscepissent, ut ait Horatius in lib. 2. carm.

domitosq; Herculea manu

Telluris iuuenes, vnde periculum

Fulgens contremuit domus

Saturni veteris.

10 Fama est post e gigantibus victoriam Herculem suam clauam Mercurio cognomento Polygio consecrasse; quam dicunt fuisse ex oleastro, & repullassesse, actisque radicibus insignem arborem factam fuisse: quod forte posset non mirabile videri, quippe cum dicat Virg. oleas vel siccas pullulare in secundo Georgie.

Quin & caudicibus sectis (mirabile dictu)

Truditur e secco radix oleagina ligno.

Ferunt illum antequam ad inferos descenderet ad Octam accessisse, atq; ex fonte bibisse, qui inde labebatur; ob cuius vim cum omnium præteriorum malorum esset oblitus, sponiem illum Lathium nominavit, ut ait in rebus Actis Demophatus. Hec omnia sunt ab Hercule gesta antequam ad inferos descenderet. Enimvero non sat is terra ad exanclandam virtutem Herculeam videbatur, quare iussit illum Eurystheus ad inferos adire, & maxime horrendum inferorum canem Cerberum ad se adducere. Hunc fabulati sunt quinquaginta habuisse capita, tria canina, reliqua & caudam draconis. Hercules igitur sacrificiis Diis rite peractis in Tanato promontorio antrum subiuit, traectoque Acheronte, & reliquis inferorum fluminibus Theseum super faxo sedentem & Pirithoum inuenit: sed quia sponte & consulto Pirithous eo accesserat, illum ibidem reliquit: Theseum quia necessitate coatus fuerat, liberavit. Tum Menetium Ceuthonymi illum inferorum bulbum, quia captivo Herculi Cerberum repugnaret, interemit: nam ubi colluctari eum illo incipisset, ita Menetium Hercules oblitinxit, ut omnia eius ossa confregerit. Inuenit autem Cerberum in limine inferorum, qui viso Hercule statim ad solium regis inferorum cōfugit: quem pelle leonis & thoraec tantum munitus Hercules cepit, quamvis nullum esset eius mortis medium, cum subita vis veneni vel in olla continuo penetraret. Fabulantur Hercules cum ad inferos descenderet in ripa fluminis Acherontis albam populum inuenisse, atque ex ea coronam sibi fecisse, ut testatur Olympionicus in libro de Plantis, cuius pars foliorum exterior ob inferorum locorum

40 caliginem facta est nigra. mansit postea inde consuetudo ut sacra arbor illa Herculi putaretur, & in sacrificiis Herculis coronaretur sacrificantes ramis populeis: & ut scripsit enarrator Theocriti, præmia etiam victoribus certaminum in coronas parabantur ramii populei, quia multa certamina Hercules absoluisset. Cerberum igitur per Tuzenē ad Eurystheum deduxit, quæ scripserunt Euphorion & Herodotus per Heraclem, quam Acherum vocant incolæ, adductum; atq; cum primum lucem sensisset, vomuisse; ex quo vomitu natum fuit aconitum. est autem aconitum herba radix parua similis graminis, cuius potus est amarus, atque totum os flypticum facit, cor mortet,

monitum à Prometheo fuisse ut Atlantem ad ea pro le mitteret, ac ipse tam diu cælum, dum rediret Atlas, sustineret. Multa sanc sunt certamina quæ in hoc etiam itinere commisit, & Cygnos ad fluvium Echedorum ad singulare certamen prouocatur, qui fulmine coelesti fuerunt ditempi. & Nero deinde doctus fuit comprehenso, & in multas formas mutato, vbi essent mala, & Hesperides, cum è Pyrenzis montibus per Illyricam regionem iter faceret, & in Libyam peruenisset Antrum Terre filium obuium habuit, hominem ad mirandæ proceritatis, quippe qui ad sexaginta & quatuor cubitorum longitudinem accederet, in omnes peregrinos inhumanum: quos secum luctari cogebat, & suffocabat. Hic cum Herculem ad luctam prouocasset, ab eo pene extictus ter prosteritur, at erat ea virtute ut quiesce Terram matrem attingeret, toties fortior resurgeret, quod sentiens Hercules hunc comprehensum sublimem à terra tardi suslinuit, quandiu spiraret; donec vi Herculex brachiisque denique strictus expirauerit. è Libya vero in Aegyptum profectus Busitum Neptuni Lybianasseque vel Libyes filium inuenit; qui ea crudelitate in externos vtebatur, ut aduenas quoque comprehendenderet Neptuno patri, vel, ut alii malunt, Ioui immolare. Neque enim illud crudelitatis genu impune exerceri virtus Herculea passa est: nam cum easdem insidias, quas ceteris hospitibus, Herculi paraseret; & Busiti & eius filius Amphiamas, & Chalbes præco aræ illius impuræ ministri manu Herculea occubuerunt. Postea idem Hercules per Arabiam iter faciens Emathionem Tithoni filium violentum planè hominem, & in omnes peregrinos immansuetum obuium habuit, qui trucidare & spoliare omnes aduenas consueverat, quem etiam obtruncavit. mox ad Caucaseos montes & Hyperboreos profectus, aquilam & ipsam Typhonis & Echidnæ filiam, quæ iecur Promethei vorabat, sagittis transfixit, & Prometheus solutis vinculis oleastri liberavit. cum Acheloo, qui tauri formam sumperserat, in Calydone collutatus, cornu eius fregit: pro quo redimendo Achelous Amaltheæ Harmoniæ filie cornu Herculi largitur, quod ille omnibus fructibus refertum Ioni consecravit, idem Memnonidis filios Passalum & Aclemonem homines inhumanos & ferros comprehendit, qui cædes, & furta, & rapinas præmia fortitudinis vocabant. Hos cum mater reprehenderet, ac diceret, nondum in virū, qui nigras habet nates, incidisti: ridebant. hi igitur dormienti Herculi fasculans surripere conantes ab Hercule capiuntur, quos ligatis simul amborum pedibus humero suspendit; atque alter in prioribus, alter in posterioribus partibus gestabatur. cum sine subligaculo esset Hercules, illiq; essent inter se conuersi, eius pudenda & nates & villos nigros videntes matris recordati in maximum risum sunt cōversi, quod cum didicisset Hercules eos liberos dimisit. Idem Cacum latronem in Auentino monte opprescit, idem Lacinum extremam oram Italix latrociniis infestantem trucidavit, idem Coon insulam diripiuit, regemque Eurypylum cum vnueria familia obtruncavit, quia exercebant cædes & latrocinia aduersos omnes. Idem Pyrethmū regem Eubœæ profligauit, quia per iniuriam & eorum regionem bello infieraret. Idem Albionem & Borgionem iter suum impedientes cum ad Atlanticos montes properaret, de medio sustulit. Idem Cygnum singulari certamine apud Peneum amnem extinxit, quia is multos propositis singularis certaminis præmis extinxerat. Idem gigantes, quos Iuno aduersus ipsum educaverat, vel, ut voluit Timarchides, qui natu fuerant è sanguine Nemæi

Fff 2 iconis,

Mythologia

diret. Habuit vero saxis crudelitatis ministrum impigrum ac diligentem Eurytionem. Huc profectus Hercules Geryone, caneque Orthro, & pastore Eurytione interemps boues ex Oceani insula Gadira ad Tartessum per ille temporis celeberrimam Iberic ciuitatem abigeret, at Alcioneus Gigas cum Hercule ad Isthmum Corinthi congregatus, dum is boues abigeret, saxon maximum iecit e mari rubro sumptum, quo viginti & quatuor homines occidit: nam cum tamponis ponderis vix duodecim plaustra perferte possent, id Hercules clausa facile repulit, & illum occidit. saxon vero iacuit in Isthmo ubi agebantur certamina. His igitur in locis duas columnas Hercules erexit tanquam suorum laborum terminos: quarum alteram Abinam, alteram Alyben vocavit. Neque tamen ubi haec columnae fuerint erectas satis conuenit inter scriptores, quoniam Dicaearchus, Eratosthenes, Polybius, & Græcorum scriptorum complures ad Euripi angustias illas erectas dixerunt: Hispani vero & Aphrixi gentes apud Gades esse putarunt, quod sensit etiam Dionybus in libello de situ orbis in his;

10

... J. p[ro]m[ptu]r[ia] r[ati]o[n]e, b[ea]t[er]a u[er]o u[er]o
d[omi]n[u]m T[ri]p[ta]l[ia] q[uo]d i[st]i p[er]f[ect]e d[omi]n[an]t[ur].
I[st]i t[er]rae q[uo]d T[ri]p[ta]l[ia] m[er]it[us] r[ati]o[n]e p[er]f[ect]e
i[st]i t[er]rae. (u[er]ba S[en]eca) m[er]it[us] i[st]i x[er]cise[n]ta p[er]f[ect]a.
Obliquas narrate vias; mihi dicite Musa
Oceani Hesperiis & gentibus incipientes.
Ad fines ubi sunt erecta forte columnae
Herculcos, (mirum) iuxta suprema Gadira.

20

30

40

Fuit enim antiqua Imperatorum consuetudo ad que loca extrema cunexeritu vel classe penetrasset, ibi aliquod sive expeditionis relinquere monimentum; sicut Bacchus columnas duas erexit in oriente, Alexander Indicæ militie terminos aras apud extremos Indos instituit, super quibus vota Diis immortalibus persoluit, ut testatur Strab. lib. 3. Verum cum boues Geryonis in Libyam per Iberiam Hercules abigeret, dicuntur Percylius & Alebion Neptuni filii boum pulchritudine allecti, illos surripuisse, & egisse in Ethriam; à quibus cum taurus aufugisset, & transalpet in Siciliam, Italiam potesta vocarunt. Tyrrhenorum enim lingua taurus Italus dicebatur. cū Eryx Sicilia rex taurum illum cepisset, neque repetenti Herculi reddere vellit, ad certamen ventum est, Eryxque cœstu percussus diem suum obiit. Deinde boues obruncatis latronibus cum mate Ionium traieciisse, ad Eurystheum Mycenæ deduxit, quos omnes ille Iunoni immolauit. Fabulantur Herculem post ductos ad Tartessum boues poculum suum Soli reddidisse; nam dicitur Hercules cum ad boues contenderet Solis radiis nimium calefactus arsum vel in ipsum Solem intendisse, quare sol eius vites, & animi magnitudinem admiratus, aureum poculum illi donauit, in quo Oceanum ad boues capiendos traicit. fama est præterea Iunonem, cum nupisset, multas pomos, quæ aurea mala producerent, Ioui in dotem dedisse, quæ apud Hesperidas nymphas à draconे peruigili custodiebantur. Fuerunt Hesperides Hesperi fratris Atlantis filii, Aegle, Arethusa, Hespertusa, vel ut aliis magis placuit, Aegle, Eretusa, Vessa, Erythria. Draco, qui mala aurea custodiebat, natus ex Typhone & Echidna esse dicebatur; qui centum capita haberat, variisque vtebatur vocibus. Eo igitur interempto Hercules aurea mala decerpiti, & ad Eurystheum vietricum detulit. alii maluerunt illum admonitum

m̄xus, ap̄ Calydonius & Erymāthius & Crommyonius. Fabulantur quōd
 cū Minos toti mari, quod Græciam alluit, imperaret, nihilo maiorem hono-
 rem Neptuno, quām Diis ceteris impartiuit; quamobrem itatus Neptunus
 taurum hunc ignem efflantem caribus in eius regionē immisit. fuitunt qui
 dixerint, Minoem voulisse quod primū sibi obtulisset, ut diximus in Minoe,
 atque hunc taurum in sua amenta seruasse, quare Neptunus illi furorem
 immisit, ut omnia deuastaret. alii dixerunt hunc taurum per fraudem Mi-
 nois in Atticum solum fuisse deportatum, qui multos Athenienses concul-
 carit, ut quemque obvium casus tulit, atque inter ceteros Androgeum Mi-
 nois filium: quem cum ille per insidias obtruncatum pucassem, comparata
 classis bellum Atheniensibus intulit. Hic idem taurus ut ductus fuit ad Eu-
 rytheum, ut qui esset sacer, ab Hercule dimissus Marathonium agiū rursus
 vexanit, quem dicunt nonnulli Dianę Marathonię fuisse postea à Theseo
 maſtatum. Apollod. putauit fuisse taurum, qui trans mare portauit Euro-
 pam. Deinde cum Diomedes Thraciæ Rex Cyrenes Martisq; filius equos
 ferociſſimos & crudelissimos, ignemque spirantes in Tyrida oppido huma-
 nis carnibus aletret, quibus captos hospites laniandoſ exponebat, ab Eury-
 theo iubetur illos equos adducere. tum vero Hercules ad Diomedem pro-
 fectus, ipsum primum captum suis equis lacerandum crudeliter exposuit,
 equosque ipſos post eſum Diomedē alii ab Hercule trucidatos, alii ad Eury-
 theum ductos arbitrantur: quos ille cum ad Olympum montem in pascua
 misillett. teruntur fuisse à feris laniati. Imperauit illi postea Eurytheus, ut
 Hippolytę Amazonum reginę balthem, quem pulcherrimum esse audiue-
 rat ad se affteret, quem Admetę filię largiretur. quem tamen nonnulli non
 Hippolytę, sed Diilycę esse maluerunt: ac Ibycus filię Briarei. tum Her-
 cules cum vna nauि ad Amazonas traieciſſet, Mygdonem & Amycum fratres
 iter impedire conantes in Bebrycia obtruncauit, ac vniuersam Bebryciam
 depopulatus Lyco Deiphili filio, quem secum adduxerat, largitus est: qui
 Bebryciam postea Heracleam in honorem Herculis nominavit. Cum He-
 miscyram Hercules applicuisset, Amazonibus debellatis balthem abstulit
 ubi Hippolyte cum exercitu in nauem impetu fecisset. Deinde Hercules Hip-
 polytam Thesco eius expeditionis socio concessit. idem cum reuerteretur
 ad Eurytheum reperit Hesionen Laomedontis filiam, quam ob iram Neptu-
 ni Laomedon Deorum responsis illi ceto, quem Neptunus immiserat, expo-
 nere iubebatur; quam Hercules à ceto liberauit. Verum cum prestantiſſi-
 mos equos ob id beneficium Laomedon Herculi promisisset, neque tamen
 dedissem, indignatus Hercules ob hominis fallacias Troiam aggrediſſus regem
 obtruncauit; Hesionenq; Telamonī, qui prior murum conſcenderat, largi-
 tur, concessisque Hesione ut quem vellet ē captiuis emeret: atque illa fra-
 trem Podarcim emit, qui postea Priamus illa de causa vocatus est. Deinde
 Tmolom & Telegonum Protei filios, qui hospites lucta superatoſ necabat
 ipſe lucta suffocauit. idem Saſpedonem Neptuni filium contumeliosum ac
 fecum planè virum interfecit sagittis, postquam victoram Balthem Eury-
 theo asportauit. Postea vero iussit Eurytheus ut puniceos Geryonis Hi-
 spanię Regi boues, qui hospites vorarent, ad se adduceret, quare ad illos
 opprimendos contendit. Dicitur Geryon Chrysaoris & Callirrhoes filius
 triple corporis habuisse, canemque duorum capitum in Erythea, ac septem
 capitum draconum ex Typhone & Echidna genitum, qui boues ipſos culto-
 Fff diret.

Mythologiae

ab eodem Hercule sagittis conficitur, filiusque Pyleur, qui Dulichium pro-
fugerat, quoniam iniquum esse facinus patris dixerat, in regnum patris adiu-
nante Hercule fuit exsiccatus. Fuit autem Augeas Solis filios, ut dicebatur, & talis
putarunt Neptuni, ut alii Phoebantis & Hirmines, ut alii Nyctei, alii Epo-
chi; & cuius oculis radii solaribus similes effluere dicebantur. Augea vero
exso Hercules est spoliis Elidis certamina Ioui Olympico instituit, quæ Olym-
pica appellauit: que quinquagesimo quoque anno agebantur, ipseque prior
volentes omnes ad certamen prouocauit. Verum neque hunc laborem Eury-
thaeus inter duo decim recepit, quia spe mercedis illum absoluisset. Dein-

- 10 de cum Hercules audiuerisset iuxta Stymphalum Arcadiz lacum, apud quem
Iuno educata fuit, & celebre Diana templum, aues esse, quæ humacis car-
nibus vescerentur, ad has cedendas iussos accessit. Fuerunt qui dixerint
Stymphalides vocatas aues non à Stymphalo lacu, vel fluui, vel palude Ar-
cadiz Stympali, sed ab Hercle quodam Stymphalo, cuius & ipsius exoris
Avis vocatz, filia fuerunt, ut sensit Mnaseas. Has occidit Hercules q; ipsius
hospitio non accepissent, acceptis tamen Molionibus. Alii & aues has fau-
se memorant, & non sagittis exfas, sed, cum iuberetur tantum abigere, crepi-
taculorum aneorum à Pallade acceptorum tintinnu ab Hercule exterritas in
Aretiam insulam ex Arcadiam conuolasse, ut sensit Pisander Camirensis, &
Seleucus in miscellaneis, & Charon Lampacenus. Has etiam Ploidas vo-
carunt, ut ait Apollon. lib. 2. Argonau.

ερπαλις οντε' επαθε' αρπαλιδε,
Πλοιδας ιρπιδας Τερπαλιδες ζειν Αλισσα
Σερπατηλια, τι πιετ' ην αντει επανε.
Δαλι' ηι χαλανες αρπαζεις λαχηπετηνιασσε
Ανηρ ινι επανεις μηριασσε, αιδη φιθειε
ταλι διατηλη ινι θαλασσας ανηριασσε.

- 30 Sed neq; ut Arcadiam petuit vix herculis; aten
Ploidas inde lacu volucres Stymphalidas vix
Pellere vi potuit: namq; hoc ego lumine vidi.
Ati idem ut manibus crotalum pulsauit in alta
Exilens specula prospectans, protinus illæ
Cum clamore procul linquentes litus iterunt.

- Nam fertur crotalum illud, quo Stymphalides volucres exterruit, a Vulca-
no fuisse factū, quod Pallas eo adeunti herculi concessit. Fuerunt sane aues
quæ Stymphalides vocantur in locis Arabie desertis nihil magis quam
leones aut pardi mites hominibus, siquidem vel ferro vel axe tecta corpora
rostris persecutientes integumenta effringebant facilime, quare postea inuen-
tus fuit cortex quo homines testi si persecuterentur rostris, illæ defixo rostro
40 in illo libro, tanquam visco, aut aliqua tenacissima materia caperentur, ut
sit Paus. in Arcadicis. Fuerunt autem ibibus Aegyptiis persimiles, sed iso-
strio rectiore ac validiore, corpore multo maiore. ut vocatz sunt in arabia
etiam Stymphalides, ad easum formam fortasse, quæ aliquando in Arcadiā
conuolauunt, & ab Hercule fuerunt repulsi. Post fugam Stymphalidi taz-
zi illius domandi & adducendi labor successit, qui fenerat Neptuni ira in
Cretenses immisso, totamque Cretensem regionem populabundus vagabatur.
Nam multa animalia variis temporibus ob iram Deorum Graciā
inuaserunt magnitudinis & ferocitatis admiranda: sicut leo Panathus & Ne-

III. 20,

censique agri hydra insignis esse diceretur & magnopere formidabilis, que
 in palude lacui proxima versabatur, que plura capita haberet, ut scripsit Ca-
 murenus Pisander, iubetur Hercules ab Eurythoe illam intercidere. Ver-
 sabatur pleunq; & educata fuerat sub platano quadam ibi amplissima ad fon-
 tem Amymones, apud quem fuit etiam egsa. Dicunt hanc hydram multa
 habuisse capita, siquidē Naucrates Erythrœus septem, ut Zenodotus Ephesius
 nouem, Heracclides Ponticus quinquaginta illa fuisse tradidit: que quocies
 vnum eorum cedebatur, priorum numerus duplicabatur continuo, nisi quis
 concilium reliquum colli thyrsum igni statim combusisset. Id cum cognou-
 isset Hercules nulli diligentie aut labori pepercit in illa opprimēda. Asse-
 runt eius hydrae venenum fuisse acutissimum, quippe cum sagitta illo vene-
 no tincta Chironem propè subito intermitteret, vel Palenorem Centaurū, ut
 quidam maluerunt. Hunc autem vi doloris impulsum ad flumum ē Lapito
 monte Arcadiæ defluente, accursisse, ut ibi vulnus lauaret, unde postea te-
 ter odor dicitur flaminis ex loto vulnere diu permanuisse. Fuit enim hydra
 illa maleficum omnino & pestiferum hominibus animal; quippe que cam-
 pestris omnia impetu facta deualueret, & in pecora, agrosque vicinos cru-
 delissime secureret. Fabulantur Iolai opera aurige vsum fuisse Herculem, nā
 in curru eō accesserat, cum ingens cancer hydra opem tulisset, quem Hercu-
 les conculeauit; nam ex accessa sylua propinquā accensos torres Iolaus ad 20
 Herculem attrulit. Verum crediderunt hunc laborem, quia adiutus fuisse
 Hercules ab Iolao, non fuisse inter duodecim ab Eurythoe receptum. Dein-
 de cum cerus quedam pedes æuos haberet, cornuq; aurea apud Oenonen
 Diane sacra, neque quispiam mortalium posset illam cursu comprehendere,
 habitaretque in Mænalo monte, iubetur Hercules illam Mycenæ addu-
 cere. Sed cum neque occidere illam Hercules, ut Diane sacra, neque vul-
 nerare vellet, annum totum currendo est infuscatus: sed illa denique fessa in
 monte Artemilium confugit, & ad Ladonem amnem iamiā tranatura capta
 est, & Mycenæ super humero deportata. Enimvero siunt Eurythœum adeo
 fuisse virtute Herculis perculsum, ut dolium æneum sibi ad latibulum com-
 parauerit, neque in urbem Herculem admitteret, omniaque monstra ante
 portam ciuitatis exponi iussiterit, atque per Copream præconem omnia illa
 formidabilia imperauerit. Sunt qui dicant Diane Taygete illam ceruam
 fuisse postea ab Hercule consecratam. Præterea cum ad cedendum a prærum
 Erymœtheum iussus proficeretur, a Pholo hospitio perbenigne accipitur;
 qui vas etiam optimi vini in honorem hospitis aperuit: tunc Centauri mi-
 rabili odore vini concitati ad Pholum acurrentes in Pholum impetum fa-
 ciunt: quos Hercules statim sagittis confecit. eo autem tempore l'hocidis
 ager vniuersus obitam Diane, quia Oeneus illam meritis victimarū hono-
 ribus priuarat ab a pro insiguis magnitudinis vastabatur, qui in Erymantho 30
 monte Arcadiæ natu fuerat, quē Hercules à Centaurorum cede profectus,
 vincitum ad Eurythœum deduxit, cum illum ē quodam fructu propter altā
 niuem defessum extraxisset. Postmodo cum Augeas Rex Eliidis ingens ita-
 bulum, quod erat simo refertissimum haberet, imber Eurythœus Herculem
 hoc vno die purgare. Cum Hercules eo accessisset pactus fuit Augeas se
 decimam partem omnium animalium esse daturum; si eodem die itabulum
 illud purgasset; quod id fieri non posse vlo pacto videbatur. Deinde
 cum Augeas pro purgato itabulo se mercedem daturum negasset promisisse,

ab

Mythologiae

cale insano;

Talare capie appulit ut ex naga

littera. Tunc arsis dicitur.

Periq; pelle tu leonis induis

Capor, fuit gestamen illud Herculis.

Mansit posita illa cõsiderudo, vt multi heroes pellibus pro scutis vterentur: nam & Theseus, & Anchus, qui fuit cum Argonautis, & Argus, & alii complices pellibus pro scutis vsi sunt, vt est apud Apollonium multis in locis, quod habet ad Herculis imitationem fuerunt autem tres leones ab Hercule superati Heliconius, Lesbius, Nemæus. Cum Thespius Rex Egotiz famam

10 rerum ab Hercule gestarum percepisset, putauit suis rebus optimè fore consulum, si, cum quinquaginta filiis haberet, totidem praefantes robore corporis, & animi sapientia filios ex illo susciperet; quare Herculem ad coniunctionem inuitauit, & perbenignè, magnificèque exceptum ita demum ebrium fecit, vt omnes quinquaginta filii eadem nocte vitiarit, præter unam, quæ ut testatur Paul. in Egoticis, perpetuum sibi sacerdotium potius indixit. Fuerunt singulas eorum mares filios peperisse; præter maioris & minoris xatatis duas, quæ geminos pepererunt. Fuerunt qui dixerint singulas singulis nobis cum Hercule concubuisse, quod sane neque admirabile esset, neque prouersus incredibile; cum quidam adeo fuerint in Venetem propensi, vt vel

20 sepeugies rem absoluissent, vt ait Theophrastus in Historiis plantarum. Cum celebritas nominis, & virtutis Hercules gloria indies creceret, quia Hercules armis a Minerva captis Creonti Thebanorum principi opem culparat, et quia Minya & Hergino Thebanam vibem obsidente liberauerat agru Thebanum, Megaram filiam illi Creon in matrimonium dedit. Hercules igitur ex ea filios Therimachum, Larium, Creontiadem, & Deicontem, vt affirmauit Apollodorus libro 2. suscepit; vt alii voluerunt, Onitem, & Democoontem. Deinde Argos profectus eii ad absoluenda mandata Euryalhei. Nam autem fuisse inquit quo tempore Hercules ad inferos descendit, illum fuisse mortuum: quare cum rediisset, Lycum Thebarum Regem Megaram uxorem suam ducere consonam interemit. Ea de causa ob lunonis inuidiam ira percitus in omnes filios suos, quos è Megara suscepisset, sequit. Dixerunt quidam osti fuisse Herculis & Megaræ filios, in quos ille fruict, alii quatuor Herculis, at duos Iphieli, cum illi juniorum filiam Creon coniunxisset. Ex infantis Herculis furore composita est tragedia ab Euripide. Cum suos igitur, Iphielique filios trucidasset, vel, vt ali malunt, in igne concrepisset, exilio solum verit: deinde à Theslio expiatus Delphos se contulit, ac Deum percunctatus binam esset habitatnus. Pythia Tirynthem respondit oportere illum profici, Euryalhoque duodecim annos servire, totidemque labores per soluere, atque iis peractis demum inter Deos immor

30 tales receptum iri. Vocatus fuit vero Hercules tum primum a Pythia, cum antea Alcides diceretur. Tirynthem igitur migravit atque primum omnium quidam illi imperium dicuot ab Euryalheo vt Nemeum leonem invulnerabilem occideret. (Nam superiorum Cithronem idem fuisse, at non Nemæum putarunt, cum e Cithrone monte primum irruiisset in armens.) Ille igitur frustra exhausta pharetra cum clavis feram infsecutus esset, quæ cu in speluncam aufugisset bisorem, alterum oslium occlusit, deinde brachiis cincta collum coniectis, eo usque altitudinem tenuit, donec suffocauit, & supra humeros sumptam Mycenæ asportauit. Ceterum cū in Lerna Argui Mycenique

Trepidata p[er] t[em]p[or]is oratione r[es] ipsas h[ab]ent i[n]t[er]clusas,
 v[er]o d[omi]ni auctoritatis p[ro]p[ter]eas d[omi]ni
 T[em]p[or]is i[n]t[er]clusas, q[ui]d i[n]victato d[omi]ni i[n]t[er]clusas
 I[ps]as i[n]t[er]clusas p[ro]p[ter]eas d[omi]ni d[omi]ni
 aut[em] p[ro]p[ter]eas d[omi]ni, q[ui]d d[omi]ni x[er]cas i[n]victas
 D[omi]ni le[git]imis q[ui]d i[n]victas d[omi]ni d[omi]ni
 Esat[em] d[omi]ni esat[em] id p[ro]p[ter]eas d[omi]ni d[omi]ni
 d[omi]ni d[omi]ni t[em]p[or]is i[n]t[er]clusas, Esat[em] esat[em]
 d[omi]ni i[n]t[er]clusas d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni
 D[omi]ni p[ro]p[ter]eas d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni
 Esat[em] d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni
 d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni

30

Hunc Linus edocuit sapientum scripta priorum
 Perugil, & claro Ph[ae]bi de semine natus.
 Flestere at arte arcus, emittere & arte sagittas
 Edocuit diues patriis hunc Eurytus agris.
 Eumolpus vocem formauit, fixit & idem
 Ad citharam digitosq[ue]; rudes, dextramq[ue]; ferocem.
 At quicunq[ue]; fuit membrorum ars apta palestræ,
 Quæ illauere viros, & deceperæ viciæ;
 Quæ foret ars pugilum, & grauibus decernere loris,
 Quicq[ue]; graues pugiles reperiæ ex arte dolosæ,
 Hac a Mercurii doctus de sanguine creto
 Harpalyco, Phanopeq[ue].

30

Fertur Linum cithara percussum interemisse, quia ab illo vapulasset, cuius
 etiam epidis causam dixit adhuc puer. In Astronomicis autem rebus magi-
 litrum habuit virum sapientissimum ac optimum Chironem; alii dicunt à
 Castore armatum pugnare didicisse: quare omnibus ingenuis artibus à sin-
 gulis in quavis facultate præstantibus hominibus fuit institutus. Hercules
 insigni corporis magneudine ac proceritate fuisse dicitur: quippe quem
 scripserit Heraclides Ponticus quatuor cubitorum & vnius pedis longitu-
 dinis fuisse. Ion p[re]terea Chius Herculem tres dentium ordines habuisse
 memorat, igneumque splendorem ex oculis effusisse, ut ait Zezes hist. 105.
 chil. 3. Hercules, cum natus esset ea lege, ut Eurylytheus Steneli & Archipes
 filius fraude lunonis prior natus illi imperareret, iussus est omnia, quæ vbiq[ue];
 pericula horrenda viderentur, subire, ac vniuersum terrarum orbem mon-
 stris horrificis expurgare. Primum igitur omnium laborum Herculi fuisse
 memorant Leonem Cithroneum: nam cum puer adhuc esset Hercules, ex a-
 tisque fux annum decimum sextum, vel, ut alii maluerunt, decimum octauum
 ageres, essetque missus ab Amphitryone ad amentorum custodiam, ne bis

30

in magistrum peccaret, leonem interfecit, qui in sylva Nemea vagabatur,
 quæ fuit inter Phliuntem & Cleonas, cum armenta sua laniaret. Erat om-
 nino leonis illius pellis nullo ferro penetrabilis, sicut Iuno instituerat, quæ
 implacabilis odio Herculem insequebatur. In hunc Hercules multas sagie-
 tas fructu coniecit, neq[ue]; l[ati]f[aci]t omnino: mox cum ad clauam ventum esset, &
 illa crebris verberibus cominuitor. Deinde leonem nudis manibus ap-
 prehensum vnguis dissecuit, atque ita occisi vnguis peilem detractam
 invulnerabilem pro scuto in polierum gestauit, ut teatatur Euripid. in Her-
 cule

40

Mythologiae

motam, cum sciret inflare tempas prope pariendi, mulieres veneficas immis-
sisse, quæ partum impeditarent. festrur eo tempore Hilloris Tiresiae filia vene-
ficas illas astutis elusisse: nam è loco quodam, vnde illæ facile audire possent
exclamantis, Alcmenam peperisse: ea voce illæ deterritæ ac deceptæ statim
abierunt, quare Alcmena illico enixa est. Alii diuersam ab hac rationem
tradiderunt, quippe qui non impeditam fuisse dicant à Iunone Alcmenam
quominus pareret; sed cum nonū mensem ageret Hercules in utero matris,
& septimum Euryllheus Steneli filius, fama est iurasse louem alterum horū
alteri imperaturum, atque ad illum pertinere imperium, qui prior natus eodem
die fuisset. Id cum sensisse Iuno septimestrem Euryitheum ex utero ma-
tris exire fecit, ut Herculi ortum in primum diem mensis. & usque proroga-
uit, vt ait Theocr. in paruo Hercule;

*Spania Francia Italia un' è potestis
che dico così tutti tranne i nobili.*

*Alcidē decimo prognatum mense , decora
Alcmenā , atque una iuniorem nocte Iphiclem .*

Huic eadem nocte, quæ secunda est primum nativitatis diem, Iuno sub mediâ noctem duos ferocissimos angues immisit, à quibus iactus nemine prælio interieret: sed Hercules dicitur ambabus manibus illos apprehensos ita cōstrin-
10 xisse: ut illesus statim hos contresserit, ut ait Quid in Desanica:

20 xisse; ut illatus itacm hos comprescent, ut ait Ouid, in De sanita;

Cum tener in cunis iam loue dignus eras?

Quod etiam Theocritus planius expressum in parvo Hercule hoc pacto;

λέπει δὲ Τριφύτης μαντίκευτος τὸ θύεσθαι ἀριστερά παῖς αὐτοῦ, τὸ δικαιόν μίγμα λατεῖ
Τάντος ὅπερεν ποιήσει τὸν αὐτόν τον καὶ τὸν εἴρην
πανταχού φραστοτελεῖς αὐτοὺς διάκρινεις
λέγει.

sub medium noctem quando Vrfa illabitur vndas.

30 Orionā prope, isq; humerū cum protulit altū,
Ingeniosa duos immisit Iuno chelydros

Tergoribus nigris, spirisq; ingentibus atros.

Deinde exequitur quo pacto Hercules sine lacrymis & intrepidus ambos illos comprefuerit. Apollodorus tamē lib. 2. iam octo menses natum Herculem inuitate magnitudinis angues à lunone immisso compressisse memorat. Alii vero, inter quos fuit Pherecydes, hos angues non à lunone sed ab Amphitryone immisso tradiderunt, ut experiretur vter esset Iouis filius, atque Iphiclem territum cum eiulato aufugisse. Herculem illos compre-

40 henios suffocasse. Deinde cum Hercules adoleuit, iacuandi artem fuit a Teutaro Scytha pastore, ut ait Ifacius, edocitus. alii a Rhadamantho hanc artem illum didicisse malunt, alii ab Amphitryonis pastoribus, alii a Chironne & Thestiade: cum tamen Theocritus ab Eurylo quodam edocimus iaculandi artem scribat, ut sensit etiam Apollodorus. a Lino Apollinis filio literas didicit, ut fama est; musicam ab Eumolpo; luctam & artes exercitas ludicras ab Harpalycō Mercurii & Phanopes filio, velut sensit Apollodus, ab Autolyco currus agitare, & equitandi peritiam ab ipso Amphitryone perceperit, qui fuerint magistri in singulis facultatibus, testatur Theocritus in his;

Introduction